

Verksamhetsberättelse för 2017 (styrelsens förslag till årsmötet)

Medlemsantal

Antalet medlemmar per den 31 december uppgick till 386. Föreningen har fem hedersledamöter, Henrik Johansson, Per Lassen, Göran Mattiasson, Britt Snogerup och Bengt Örneberg.

Föreningsmöten

Föreningen har under året haft 8 inomhusmöten med mellan 17 och 38 deltagare:

- 20 januari berättade Arne Strid om tillkomsten och innehållet i *Atlas of the Aegean Flora* som beskriver 3316 arter från öar i den grekiska skärgården.
- 21 februari höll Henrik Weibull ett ingående föredrag om släktet *Grimmia*, med särskilt fokus på bestämning av skånska arter.
- 24 mars, efter årsmötet, berättade Peter Ståhl om tillkomsten av Gästriklands Flora.
- 21 april höll Åke Svensson föredrag och visade foto över Skånes starrar.
- 8 september berättade Pål Axel Olsson om Länsstyrelsens Projekt Sand Life som handlar om restaureringen av sandmarker i Skåne, Halland och Öland.
- 13 oktober berättade Ulf Ryde om sin forskning om krypbjörnbär i Sverige.
- 17 november redogjorde Torbjörn Tyler för analyserna av hittills framtagna resultat avseende Projekt Millora och Projekt Skånes Flora.
- 17 december hölls julfest med glögg och mingel före föredraget. Allan Gunnarsson, landskapsarkitekt vid SLU Alnarp, berättade om Alnarpsparken där man sedan 1982 experimenterat med olika skogstyper, bryn, vattenområden, mm.

Exkursioner mm.

Föreningen har under året genomfört 12 endagsexkursioner samt en Floraväktarexkursion.

- 1 april var det mossexkursion under ledning av Carl-Axel Andersson där mossgruppen tillsammans inventerade Ruta 3D1j söder om Kristianstad.
- 8 april ledde Gerhard Kristensson och Staffan Nilsson en exkursion med fokus på mossor i Klagshamn.
- 23 april visade Gerhard Kristensson och Staffan Nilsson mossor i det kalkrika Sularpskärret. Exkursionen var speciellt anpassad för nybörjare.
- 4 maj förevisade Kjell-Arne Olsson den fina försommarfloran på Klackabacken och längs järnvägen väster om Vä.
- 17 maj ledde Kenth Ljungberg en floravandring vid Fjälkinge backe.
- 21 maj anordnade Johanna Yourstone floristikexkursion till Linnebjerg.
- 21 juni ledde Kenth Ljungberg en floravandring i Åraslövs mosse, ett av Skånes finaste rikkärr.

- 12 juli studerades floran på trädesmarker vid Åhus under ledning av Kjell-Arne Olsson.
- 22 juli höll Staffan Nilsson i en floravandring på Risen söder om Genarp.
- 27 juli var det floravandring vid Fjällmossen under ledning av Kenth Ljungberg.
- 7 aug var det återigen floravandring, denna gång vid golfbanan i Åhus.
- 26 augusti anordnades Floraväktarexkursion till de södra delarna av Skåne där vi letade efter strandflenört samt sträv- och skugglosta.
- 21 oktober ledde Torbjörn Tyler en mossexkursion till Ulfsbjär.

Projekt Millora

Projekt Millora, Miljö- och floraövervakning i Skåne, fortsatte på sitt tionde år. Fältarbetet är nu avslutat sedan 2015 och för närvarande pågår arbetet med att analysera det omfattande datamaterialet (cirka 80 000 fynd från projekt Millora) i samarbete med experter vid Lunds Universitet. Tanken är att publicera minst två vetenskapliga artiklar samt en separat bok alternativt några längre artiklar i Botaniska Notiser för medlemmarna. Förslag finns också att hålla seminarium för Länsstyrelsen och för Skånes kommuner.

- Torbjörn Tyler m fl har författat en artikel om de första analysresultaten och fått denna publicerad i Global Change Biology (Glob. Change.Biol.2018;1-15).
- Lars Fröberg är snart klar med författandet av en andra artikel som kommer att handla om nyheter om kärlväxtfloran i Skåne efter den senaste atlasen (med många nyfynd från projekt Millora).

Skånes mossor

Projektledningsgruppen har under året haft ett protokollfört sammanträde. Vid årsskiftet var 281 (av 534) rutor bokade av inventerare, varav 150 är slutrapporterade. Vid tre tillfällen har inventerare samlats för att granska belägg som kommit in under inventeringen.

- 25 februari granskades under ledning av Henrik Weibull belägg av grimmior och raggmossor som kommit in under projekt Skånes Mossor.
- 16 september anordnades en inventerarträff med anledning av att projektet kommit halvvägs. Deltidsresultat i form av utbredningskartor och intressanta fynd diskuterades under ledning av Staffan Nilsson.
- 22-27 september hölls inventeringsläger i Kågeröd, där flera rutor i området inventerades.
- 15 oktober firades mossornas dag för tredje gången i mossparadiset på Söderåsen.
- 4 november granskades, under ledning av Torbjörn Tyler, de belägg av *Plagiothecium* som kommit in under projekt Skånes Mossor.
- 2 december granskades, under ledning av Nils Cronberg, vitmossbelägg insamlade under projektet Skånes Mossor.

Projekt Skånes Vita Fläckar

Inventeringen av floran i rutor som inte inventerats eller var ofullständigt inventerade under projekt Skånes flora fortsatte under året. Vid årsskiftet var 58 rutor bokade av inventerare.

Skånes Flora databas

Under året slutfördes arbetet med att mata in uppgifterna från Skånes flora till Artportalen så att dessa blir lätt åtkomliga för naturvårdande myndigheter mm.

Falsterbo Birdshow

På Falsterbo Birdshow den 1-3 september fanns föreningen på plats med bokbord. Flera floravandringar anordnades.

Den stora Trädgårdsfesten

Monika Osterkamp Madsen och Lars Fröberg deltog under en dag den 25 aug på Sofiero där de visade några vilda växter samt demonstrerade växtbestämningar.

Konferens Biologisk mångfald

Helgen den 18-19 november anordnade föreningen för fjärde gången Konferens om Biologisk Mångfald i Skåne i samarbete med Naturskyddsföreningen Skåne, Skånes Ornitologiska Förening, Entomologiska Sällskapet i Lund, Puggehatten, Studieförbundet och Länsstyrelsen i Skåne. Konferensen hade drygt 100 deltagare. Ämnen som togs upp var Praktisk naturvård, Brukarperspektiv & målkonflikter, Invasiva arter, och Läget för några skånska arter. Torbjörn Tyler föreläste om sentida förändringar i Skånes flora (utifrån projekt Millora) och Staffan Nilsson om läget för Skånes mossor. Under konferensen delades även den biologiska mångfaldens pris ut, vilket tilldelades Charlotte Wigermo för sina insatser inom det skånska floraväxteriet.

Botanikdagarna i Skåne 2017

Lunds Botaniska Förening arrangerade för andra gången Svenska Botaniska Föreningens botanikdagar. Årets dagar hölls i södra Skåne 28 juni-1 juli med förläggning på Ystads Saltsjöbad.

Vilda Blommornas dag

Den 18 juni arrangerades De vilda blommornas dag för femtonde gången i Sverige. Detta är ett samnordiskt evenemang initierat av Svenska Botaniska Föreningen, där lokala botaniska föreningar över hela landet anordnar blomstervandringar.

SM i Floristik

I anslutning till De vilda blommornas dag (18 juni) anordnades SM i floristik i Lunds botaniska trädgård. Tävlningen var öppen för biologistuderande och yngre botanikintresserade. De tävlande fick 10 vilda svenska växter och skulle med hjälp av boken Svensk flora (Krok-Almquist) komma fram till rätt namn. Segrade gjorde Staffan Nilsson, som kom fram till rätt namn på samtliga arter. Utöver äran vann han en högkvalitativ lupp.

Utbildningsinsatser

I samarbete med Studieförbundet MittSkåne har föreningen drivit fyra längre studiecirkelar. Det har hållits två cirkelar för mossinventerare under ledning av Torbjörn Tyler med totalt ca 15 deltagare och två nybörjarcirkelar under ledning av Staffan Nilsson. Nybörjarcirkelarna behandlade kärleväxter respektive mossor och hade 8 deltagare vardera.

Floravårdsarbete

Genom floraväktarverksamheten bevakas hotade arter i Sverige genom ett samarbete mellan Svenska Botaniska Föreningen och ArtDatabanken. I Skåne finns 274 rödlistade arter och de finns på ca 7 000 lokaler. Därför är det nödvändigt att prioritera arbetet och göra rejäla genomgångar av ett begränsat antal arter varje år.

På Floraväktarmötet den 18 februari samlades 42 aktiva floraväktare i Skåne på Ekologihuset i Lund för att diskutera den framtida verksamheten under ledning av Charlotte Wigermo och Åke Svensson.

De flesta CR-arter (akut hotade arter enligt Artdatabankens rödlista) har inventerats under året. Dessutom har följande **specialinventeringar** genomförts:

- Totalinventering har utförts avseende dvärgjohannesört *Hypericum humifusum*, slåtterfibbla *Hypochoeris maculata*, slåttergubbe *Arnica montana*, borstsäv *Isolepis setacea*, hartmansstarr *Carex hartmanii*, skogskorn *Hordelymus europaeus*, ormax *Parapholis strigosa*, åkersyska *Stachys arvensis* och loppstarr *Carex pulicaris*.
- En art som vi påbörjat inventering av under 2017 och som ska slutföras 2018 är renlost *Bromus arvensis*.

Odling av hotade arter

Föreningen samarbetar med Botaniska trädgården i Lund, Fredriksdals trädgård i Helsingborg och Länsstyrelsen i Skåne i ett projekt för att bevara Skånes hotade växter.

28 januari höll Föreningen ett diskussionsmöte för intresserade medlemmar angående vem som får samla in frön och odla hotade arter.

Under året har medlemmar i föreningen hjälpt till att samla frön för uppodling av bland annat smörbollor *Trollius europaeus* och flikstånds *Jacobaea erucifolia*.

Naturvård

Föreningen har yttrat sig i ett flertal ärenden under året:

- Remissvar avseende förslag till revidering av bevarandeplan för Natura 2000-området Gyllebo Simrishamns kommun.
- Remissvar angående bildandet av naturreservatet Heljestad i Kristianstads kommun.
- Yttrande avseende förslag till utvidgning av och ändrade föreskrifter och undantag för naturreservatet Västra Bosjöklosterhalvön i Höörs kommun.
- Remissvar avseende förslag till bildandet av naturreservatet Nedraryd i Osby kommun.
- Synpunkter på förslag till reviderad bevarandeplan för Natura 2000-området Stadsparken i Lund.
- Yttrande avseende beslut och föreskrifter samt skötselplan för naturreservatet Öresundsparken, Lomma kommun.
- Remissvar angående bildandet av naturreservatet Mellby i Hässleholms kommun.
- Remissvar avseende bevarandeplan för Natura 2000-området Slottet i Båstads kommun.
- Remissvar avseende bevarandeplan för Natura 2000-området Mannagården i Östra Göinge kommun.
- Remissvar avseende förslag till bildande av naturreservatet Södra Lökaröd i Tomelilla kommun.
- Remissvar avseende förslag till bildande av naturreservatet Fästan i Kristianstad kommun.
- Remissvar avseende bevarandeplan för Natura 2000-området Århultsbäcken i Ängelholms kommun.
- Remiss angående förslag till beslut om ändrad geografisk utbredning av naturreservatet Esperöd i Simrishamns kommun.
- Remissvar angående förslag till utvidgning och ändrade föreskrifter för naturreservatet Hallabäckens dalgång i Bjuvs och Svalövs kommuner.
- Yttrande avseende föreläggande om ändrade föreskrifter och skötselplan för naturreservatet Södra Hultarp, Höörs kommun.
- Synpunkter från Lunds Botaniska Förening på planen för utbyggnad av Södra stambanan söder om Ringvägen i Lund till Flackarp från två till fyra spår.
- Remissvar angående bevarandeplan för Natura 2000-området Siesjöområdet i Bromölla kommun.
- Remissvar angående förslag till bildande av naturreservatet Västra Stenshuvud i

Simrishamns kommun.

- Remiss beträffande Naturmiljöprogram för Lomma kommun.
- Remiss angående förslag till bildande av naturreservatet Kaninlandet öster om Lund.
- Remissvar angående bevarandeplan för Natura 2000-området Helgeå i Skåne.
- Remissvar angående bevarandeplan för Natura 2000-området Skeingeberg i Skåne.
- Remissvar angående modifierat förslag till bildande av naturreservatet Heljestad i Kristianstads kommun.
- Remiss beträffande samråd inför ansökan om tillstånd att ersätta stamnätsledning i anslutning till Natura 2000-området Rövarekulan i Höörs kommun.
- Remissvar angående förslag till bevarandeplan för Natura 2000-området Kullaberg i Skåne.
- Remissvar avseende bevarandeplan för Natura 2000-området Levrasjön.
- Remissvar avseende bevarandeplan för Natura 2000-området Skeingesjön.
- Remissvar angående bevarandeplan för natura-2000-området Ulltorpskärret.
- Remissvar angående förslag till beslut om diverse ändringar för naturreservatet Korup med Ålemossen och Lya ljunghed i Båstads kommun.

Botaniska Notiser

Utgivningen av den 150:e årgången av Botaniska Notiser omfattade fyra nummer med Kjell-Arne Olsson som redaktör. Från och med 2017 har det genomsnittliga antalet sidor per årgång utökats från 128 sidor till 160 sidor.

Förutom allmän föreningsinformation märks floraväktarartiklar om kråkkrossing *Lepidium coronopus*, klippnejlika *Petrorhagia saxifraga*, stor sandlilja *Anthericum liliago*, skärblad *Falcaria vulgaris*, vit kattost *Malva pusilla*, kranssalvia *Salvia verticillata* och svarttåg *Juncus anceps*. Här redovisas nuvarande och tidigare förekomster samt trender och vidtagna och planerade åtgärder. Vidare har lärarika och ingående monografier om ett antal utrotningshotade skånska arter presenterats: smalbladig lungört *Pulmonaria angustifolia*, myrbräcka *Saxifraga hirculus*, kritsuga *Ajuga genevensis*, ängssilja *Silaum silaus* och småfrossört *Scutellaria minor*. Som om detta inte vore nog har läsarna även kunnat glädjas åt intressanta artiklar som *Mossfloran på Pepparholm 2016*, *Nya och gamla näckrosor i svenska vatten*, *Pottiaceae underfamilj Thichostomoideae* samt *Sardinien–Orkidéresa med LBF*.

Årets växtfynd är gulört *Blackstonia perfoliata* som hittats i Limhamns kalkbrott av Mats Wirén. Drygt 500 blommande exemplar påträffades av denna för Sverige nya art.

Årets mossfynd

Årets mossfynd var upptäckten att trubbig rävsvansmossa *Thamnobryum neckeroides* (DD), vilken förekommer på basalkuppen Hästhallarna utanför Höör. Fyndet gjordes av Torbjörn Tyler. Arten upptäcktes 2016 som ny för Skåne.

Facebook

Föreningens Facebook-sida – Skånes blommor – hade vid årsskiftet 718 medlemmar.

Stipendier

Föreningen delade under året ut stipendier ur Jubileumsfonden och Svante Murbecks fond till ett sammanlagt värde av 49 600 kr. Stipendiater blev följande:

Eva Waldemarson - projektet Långsiktig succession på Laitaure-deltat i Lappland

Per-Erik Persson - projektet Genetisk variation i humlesuga: insamling av växtmaterial till DNA-analys mm.

Raphael Gollnisch - projektet Genetisk variation och spridningsmönster i *Gonyostomum semen* (gubbslem): insamlingsresa.

Styrelsen

Styrelsen har under verksamhetsåret bestått av: ordförande Åke Svensson, vice ordförande Stefan H Andersson, kassör Stefan L Andersson, sekreterare Charlotte Wigermo, vice sekreterare Staffan Nilsson, programsekreterare Staffan Nilsson och Eva Waldemarson, övriga ledamöter Joel Levin, Monika Osterkamp Madsen, Ulf Ryde och Tomas Persson.

Styrelsen har under året haft 12 protokollförda sammanträden.

Revisorer och valberedning

Revisorer har under året varit Nils Cronberg och Emil Åsegård samt revisorsuppleant Gösta Regnell.

Valberedningen har bestått av Lotta Persmark och Helena Persson.

Funktionärer och personer med konsultuppdrag

Föreningen har inte haft någon fast anställd under året. Föreningen har haft tre personer som utfört konsultuppdrag: Lars Fröberg, Kjell-Arne Olsson, Staffan Nilsson och Per Darell.

Följande personer har under året varit funktionärer: sexmästare Ruza Adelborg, redaktör och distributör Kjell-Arne Olsson, medlemsregistrator Charlotte Wigermo, arkivarie Patrik Frödén, hemsidesansvarig Ulf Ryde och teknisk redaktör Gerhard Kristensson.

Arbetsgrupper underställda styrelsen har under året varit:

- Ekonomiarbetsgrupp: Åke Svensson (sammankallande), Stefan L Andersson och Monika Osterkamp Madsen.
- Stipendiekommitté: Stefan H Andersson (sammankallande), Joel Levin och Tomas Persson.
- Ledningsgrupp för Floraväktarverksamheten i Skåne: Charlotte Wigermo (sammankallande), Åke Svensson och Göran Mattiasson.
- Ledningsgrupp för projekt Skånes Mossor: Torbjörn Tyler (sammankallande), Nils Cronberg, Gerhard Kristensson, Staffan Nilsson, Kjell-Arne Olsson, Frida Rosengren och Johan Rydlöv.
- Ledningsgrupp för projekt Skånes vita fläckar: Staffan Nilsson (sammankallande), Stefan H Andersson, Åke Svensson och Charlotte Wigermo.
- Stefan Andersson representerar föreningen i ledningsgruppen för Svenska Botaniska Föreningens projekt Svensk Växtatlas.
- Arbetsgrupp med uppdrag att bevaka Kungsmarkens framtid genom kontakt med Länsstyrelsen: Stefan H Andersson, (sammankallande), Joel Levin och Linda Birkedal.
- Arbetsgrupp med uppdrag att inventera och följa växternas utveckling på Pepparholm: Staffan Nilsson (sammankallande), Gerhard Kristensson, Leif Runesson och Bengt Örneberg.
- Föreningens kontaktperson är Charlotte Wigermo.

Lund 19 jan 2018
Styrelsen